

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
 EGÉSZ ÉVRE 16.— K | FÉL ÉVRE 8.— K
 NEGVED ÉVRE 4.— K

FŐSZERKESZTŐ:
 DR. BISCHITZ BÉLA
 ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
 TELEFON 108-00.
 HIRDETÉSEK IMPL. SZÁMÍTÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

Bányászatunk és kohászatunk az 1914. évben.

(Folytatás.)

Bányászati és kohászati termelésünk bolterjes művelésének fokmérői a műszaki felszerelések, gépek és járművek számát és kihasztnálását mutató adatok is. A felszerelések, gépek és egyéb berendezéseknek a műszaki fejlődéssel kapcsolatos átalakulása, kicserélése folyamatosan történt, a vasból való szállítópályák hossza növekedett és a villamos erőre berendezett szállító művek, járművek és vizemelő-gépek száma a gőzerőre berendezett művek és gépek számának rovására fokozatosan emelkedett. A vasnagylvasztók száma 1914-ben nem változott és a vasipari pangás miatt a 42 nagyolvasztó közül csak 29 állott üzemben, amelyekre átlag csak 40,3 üzemi hét esett, 5,9-cel kevesebb, mint 1913-ban. A szállító- és járművek száma 1914-ben 4,2 százalékkal (1913-ban 8,8 százalékkal), a vizemelő gépeké 7,5 százalékkal (1913-ban 14,9 százalékkal) gyarapodott.

A bányászati és kohászati üzemek munkásait ért balesetek száma az üzemkorlátozás és a munkálétszám apadása folytán természetesen szintén csökkent. 1914-ben ugyanis 1368 munkást ért baleset, ami az 1913. évi állapothoz viszonyítva, 15,1 százalékos csökkenést jelent. Minthogy a munkálétszám apadása csak 12,8 százalékos, a balesetek számában beállott csökkenés kielégítőnek nem mondható. A balesetek következtében megsérült munkások 6,8 százaléka (93 munkás) veszítette a sérülés folytán életét. A balesetek számának megoszlásánál feltűnő a kincstári üzemek kedvezőbb aránya; míg ugyanis a magánbányászatnál tízezer munkásra 206 (1913-ban 202), addig a kincstári bányaműveknél alkalmazott tízezer munkás közül csak 112 (1913-ban 151) sérült meg.

A Magyarbirodalomban működő bányatársaságok vagyona 467 millió koronáról 489 millió koronára (4,6 százalékkal) emelkedett, mely összeg 41,2 százaléka a kincstári, 58,8 százaléka pedig a magánbánya- és kohóművek társaságaira esett. A bányatársaságok bevétele 160 millió koronáról 144 millió koronára (9,8 százalékkal), kiadásai 12,5 millió koronáról 12,8 millió koronára (1,8 százalékkal) születtek, minek következtében a pénzügyi egyúttartó az 1913. évi 78,0 százalékról 1914-ben 85,0 százalékra rosszabbodott.

A sóbányászat és sófőzés, mely, mint kincstári egyedáruság, a bányászat és kohászat állapotától sok tekintetben eltérő képet mutat, az 1914. évben szintén munkásiánnyal küzdött és a sótermelés mennyisége is csökkent. Az 1914. évben termelt összes só mennyisége, mely 2,5 millió métermázsát tett, csupán 40 ezer métermázsával (1,6 százalékkal) volt kevesebb az 1913. évi termelésnél, holott a sóbányákban és sófőzdékben 1913-ban 2991, 1914-ben 2130, 28,8 százalékkal kevesebb alkalmazott dolgozott. A termelés csökkenése az iparsó és főtt só között oszlik meg, míg a sokkal értékesebb kősó mennyisége az 1913. évi 1,901.000 métermázsáról 1914-ben 1,955.000 métermázsára növekedett. Innen származik, hogy az összes sótermelés csökkenése mellett az 1914-ben termelt só értéke 37 millió koronára emelkedett, tehát másfél millió koronával (4,4 százalékkal) volt több, mint 1913-ban.

A sótermelés költségei az 1913. évvel szemben 300 millió koronáról 285 millió koronára (4,9 százalékkal) csökkentek. Átlag egy métermázsra só termelése 1914-ben 113 fillérbe (1913-ban 117 fillérbe) került. A Magyarbirodalomban az 1914. évben eladott, illetőleg ingyen kiosztott só mennyisége körülbelül 2,8 millió (+ 100 ezer) métermázsát tett. Az összes eladott és kiosztott só mennyisége sónemek szerint a következőképpen oszlott meg: 62,1 százaléka kősó, 23,9 százaléka ipar és hulladéksó, 7,7 százaléka marhasó, 4,1 százaléka fehér és szürke tengeri só, végül 2,1 százaléka főtt só, míg a maradék 0,1% házi és urbéri, valamint ingyen só volt. Külföldre 252 ezer métermázsra sót vittünk ki, 12 ezer métermázsával kevesebbet, mint 1913-ban. Az összes eladott só értéke 37,9 millió koronát tett, 1,4 millió koronával többet, mint 1913-ban.

A sótermelésnél alkalmazott munkások között 1914-ben 130 baleset történt, tehát jelentősen kevesebb, mint 1913-ban, amikor 236 sérülés fordult elő. A csökkenés kizárólag a könnyebb sérülésekre esik, mert a súlyos balesetek száma 8-ról 10-re, a halálos szerencsétlenségek száma pedig 2-ről 6-ra emelkedett. A sóbányászatnál alkalmazott minden 133 munkásra 1914-ben egy baleset jutott. A sérülések 7,7 százaléka súlyos s 4,6 százaléka halálos kimenetelű volt.

HAZAI HIREK.

A Déli Vasut új vezérigazgatója. A Déli Vasut igazgatótanácsa az elhunyt Brám Miksa miniszteri tanácsos helyébe *Breuer Mór* igazgatóhelyetteset nevezte ki. *Breuer Mór* kinevezése az összes érdeklődők és különösen a Déli Vasut alkalmazottai körében általános örömet és meglepedést keltett.

Halálozások. Az Északmagyarországi Egyesült Kőszénbánya és Iparvállalat részvénytársulat igazgatója, *Gager Emil*, súlyos és fájdalmas betegség után 61 éves korában elhunyt. Végtisztességén közéletünk számos kitűnősége jelent meg. A bányászulat nevében *Oláh Dezső dr.* ügyész, az egye-sület nevében pedig — melynek számos éven át volt fáradhatatlan pénztárosa — *Lázár Zoltán* alelnök mondottak búcsuztatót.

Révkomáromi Papp László m. kir. bányamérnök életének 41. évében hosszas szenvedés után elhunyt.

Rendelet a szénbányák lefoglalásáról. A hivatalos lap egyik legutóbbi száma a kormány rendeletét közli, amely felhatalmazza a kereskedelemügyi minisztert, hogy a pénzügy-miniszterrel egyetértéssel a szén, briket vagy koksz termelésével és előállításával foglalkozó bármely üzem, vagy telep birókosát arra kötelezhesse, hogy üzemét a személy-zettel együtt használatra átengedje. Ezt a miniszter akkor rendelheti el, ha az üzemek vagy telepek valamelyike nem termel annyit, amennyit termelőképességéhez mérten elő-állítani képes, vagy ha a vasutak és közüzemek részére szükséges szén nem szolgáltatja megfelelő feltételek mel-lett, végül ha az egyéb fogyasztás céljaira szolgáló szénért indokolatlanul magas árt követel.

Alaptőkeemelés. Az *Olajművek r.-t. Kohn Adolf és társa* alaptőkéjét 3 és fél millió koronáról 5 millió koronára emelte fel.

A Leszámitoló Bank 1916. évi mérlege és osztaléka. A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank igazgató-sága *Madarassy-Beck Miksa* báró elnöklété alatt tar-tott ülésében megállapította az intézet 1916. évi mér-legét, mely az 1915. évi ahozattal együtt 11,321.737 K 85 fillér bruttónyereséget tüntet fel. Az összes kiadá-sok és leírások után fennmaradó tiszta nyereség 6,580.149 K 93 fillér a múlt évi 5,132.188 K 95 fillér-rel szemben. Az igazgatóság a március 31-én megtar-tandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy részvényen-ként 30 K, azaz 7 $\frac{1}{2}$ % osztalékot fizessenek (tavaly 28 K = 7%), a tartalék alapot a külön tartalék mér-legszerű 71.966 K 27 fillérrel való gyarapításán felül 400.000 K-val (tavaly 250.000 K), a nyugdíjalapot 250.000 K-val (tavaly 50.000 K), az alkalmazottiak segélyalapját pedig 20.000 K-val (tavaly 10.000 K) dotálják; ezeknek az előterjesztéseknek elfogadása esetén az igazgatósági tantiémek levonása után a folyó üzletévre elővételként 1.818.152 K 28 fillér marad (tavaly 1,110.173 K 43 fillér).

Magyarország szén- és vasérckészlete. A m. kir. Földtani Intézet kiadványai során megjelent *Papp Károly dr. m. kir. osztálygeológusnak* nagyszabású munkája a magyar birodalom vasérc- és kőszén-készletéről, amelyből a következő érdekes adatokat közöljük:

Hazánk ásványszéntermelése 1910-ben 586 km² t rü-leten 9,036.268 tonna volt összesen 88,172.802 kor. értékben. A kőszén- és barnaszénkészletekről a geológiai felvételek eredményeképpen a következő adatokhoz jut a szerző. A kőszén- és feketeszenételepekből, 58 $\frac{1}{2}$ km² területről kb. 133,795.000 t készlet várható. Legnagyobb a tényleges és a várható készlet a pécsvidéki medencében, másodsorbanja krassószörényi bányákban és ezután a komlói kincstári bányákban. Magyarország szénbányászatának alapja tulaj-donképpen a harmadkori barnaszénételepek bányászatán alap-szik, melynek egyes telepei, így pl. a tatai, petrozsényi és

nyitrabányai széntelepek igen kiadósak és vetekszenek minő-ség dolgában a fekete szenekkel is. A tényleges, tehát bányászatiilag feltárt és előkészített barnaszénételepek sorában első helyen áll Tatabánya 140 millió t fejtésre előkészített szénkészletével. Az összes barnaszénételepek 234 9 km² terü-leten a tényleges készlet 342,776.718 t-ra tehető. A valószínű készletek tekintetében első helyen áll a Zsilvölgy 10 km² területen 464,500.000 t várható szénkészletével; második helyen következik Nyitrabánya vidéke 26 km² területről várható 162 millió t szénmennyiségével; harmadik helyre jut a Sajó völgye (Borsodm.) 80 km² területen 160 millió remélhető barnaszénével; utána következik a salgótarjani szénmedence 150 km² területen 65 millió t barnaszénével és végül Tata-bánya vidéke 15 km² területéről várható 60 millió t szénvel. A valószínű készlet az összes barnaszénételepekről 769 $\frac{1}{6}$ km² területen 1,100,504.000 t-ra becsülhető. További készletek vannak még a harmadkori fiatal lignitből is, így Kőpecen kb. 3,000.000 t, Szlavóniában 2,500.000 és Lajtaufalun 1,000.000 t készlettel; a 27 $\frac{1}{6}$ km² területen feltárt összes készlet 7,703.000 t. A valószínű készletekben vezetők a szlavóniai lignitek kb. 70 millió t mennyiségűek, ezután az erdővidéki lignit telepek 40 millió t és végül Bibarmegyében a bodon-sdarnai telepek 8 millió t-ra becsült készletekkel. Az összes lignit-készlet 148 km² területéről 125,450.000 t-ra rug. Mindent összefoglalva, kőszénből és feketeszenéből, barnaszénből és lignitből a tényleges készlet 316 km² területen 357,958.418 t, a valószínű készlet 1100 km² területen 1,359,749.000 t, a kettő együttesen, vagyis hazánk egész szénkinése 1416 km² területen 1,717,707.418 t. *Papp Károly dr.*, az utolsó 10 év széntermelését tekintve, megállapítja, hogy hazánk ásvány-széntermelése évenként átlag 0.5 millió t-val emelkedik. Ha a jövőben a termelés növekedésére ugyanilyen arányt veszünk fel, úgy, 1912-től fokozatos arányban számítva a termelést, megállapítható, hogy 1717 millió t szénkészletünk 1977-ig már teljesen ki fog merülni, tehát egész szénkincsünk alig 60 évre elegendő. Szénfogyasztásunk tudvaleg még eddig is 13,000.000 t körül volt, termelésünk ellenben már évté el a 10 millió t-t, tehát eddig is kb. 30%-os behozatalra voltunk utalva, különösen pedig kőszén tekintetében, amelyből be-hozatalunk eddig is már évi 2 millió t körül mozgott.

Vasérckészletünk illetőleg, úgy a feltárt, mint a remélhető mennyiséget is tekintve, hazánkban első helyen áll a szepes-gömöri ércegyeség, melynek összes vasérc-készlete megközelíti a 74,000.000 tonnát és ezenkívül még 18 millió t vasolvasztásra alkalmas vasércre is lehet itt számítani. Második helyen áll a hunyadi vasérctelep 17 millió t-t megközelítő vasérckészletével és kb. 4 millió t vasban szegényebb vasércel. Ezután következnek Krassó-Szörénymegye és Horvátország 8—8 millió t, majd a bihari hegység 3.5 millió t vasérckészletével és még 5 millió t vasban szegényebb érccel, továbbá a székelyföld 2,000.000 t érccel és az és akkai kárpátok 1 millió t vasércel és a ma még vasolvasztásra nem használt 4,000.000 t pirites érccel. Mind egybevéve, hazánkban eddigél fel van tárva 33,109.850 t vasérc és remélhető még 78,926.800 t vasérc, vagyis vasolvasztásra alkalmas vasérckincsünk 112,036.650 t. Vasolvasztásra ma még nem használt vasércünk 32,430.000 t, tehát összes vasérckészletünk 144,466.650 t volna. Az 1913. évben 2,000.000 t volt a termelés; ha az utóbbi évek tapasztalatai alapján a termelés évenkénti növekedését 25,000 t-val számítjuk, úgy megállapítható, hogy összes vasérckészletünk vasércsűkségletünket mindössze 55 évre elégítheti csak ki.

A Felsőmagyarországi bánya és kohó részvény-társaság igazgatósága március 21-én tartott ülésében megállapította az 1916. évi mérleget s a f. é. március 31-én tartandó közgyűlésen indítványozni fogja, hogy az 1916. évi nyereségből az értéksűkkenési alapra 756.774.32 K, a rendes tartalék alapra 100.000.— K, az adótartalék alapra 200.000.— K, a nyugdíjalapra 68.186.62 K, osztalék fizetésére pedig 1,800.000.— K, azaz részvényenként 60 K fordíttassék és ennélfogva az 1916. évi 26. számú szolvény beszoállítására ellené-ben f. é. április hó 2-től kezdve 60 K fizetessék ki. *Pásztor Márton* titkár cégvezetővé nevezetett ki.

Milyen fémtárgyakat kell beszoállítani? A közönség még mindig nincs kellőképpen tájékozva aziránt, hogy milyen fémtárgyak esnek rekvirálás alá. Az iparosok tájékoztatása végett közöljük, hogy kereskedők és iparosok üzleteiből be kell szolgáltatni ugyanezen tárgyakat, valamint két milli-méternél vastagabb sárga- és vörösrézlemezeket, sodronyokat, csöveket, sárgarézajókilincseket, kulcsimeket, sönttál-cákat, ócska sárga- és vörösrézforgácsot minden fémből kivéve alumíniumot, mindennemű lecszerelt fémtárgyakat,

gy sárgarézcsapokat, kutszerelvényeket, ónból és ólom-
ból készült cikkekét, valamint eredeti tömböket, ón és
óntívvezeteket, gyertyaformákat, söntéslapokat, orgona-
sipokat, szifonfejeket, betűfémeket, horgany, alumínium stb.
tárgyakat.

Mérlegek. Esztergom-szászvári kőszénbánya r.-t. az elmúlt évben 1,029,336 K tiszta nyereséget ért el. A bruttó jövedelem 1,670,106 K volt, ami az elmúlt évhez képest 161,516 K többletet jelent. A bruttó jövedelmet fokozza a 184,002 K kamattjévedelem, amelyben 81,000 K többletet mutatkozik. Ezzel a jövedelemmel szemben a vállalat kiadásai a következőképpen alakultak: az igazgatósági költség átalánya 100,000 K, az értékesítési leírás 500,000 K, a tartalékalap javadalmozása 200,000 K, a tisztviselők segítő alapjára 50,000 K és az igazgatóság járulékkára 105,942 K. A vállalat adókötelezettsége 105,931 K volt. A vállalat investíciói, nevezetesen a bányák és beruházások 4,534,279 K-val, az ingatlanok és anyagok tételei pedig 13,839,601 K-val szerepelnek a mérlegben, amely összeg a megelőző évi kimutatáshoz képest 57 millió K többletet jelent. A tartalékok összesen 8,776,969 K-val szerepelnek, a megelőző évhez képest tehát itt is 700,000 K többlet van. Az értékpapírok készlete — követelések és tartozások együttvéve — mintegy 5 millió K.

Felten és Guilleaume kábel-, sodrony- és sodronykötélgyár r.-t. 1916. évi mérlege 743,105 K tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság a március 29-re egybehívott közgyűlésnek 60 K osztalék fizetését fogja javaslatba hozni. Az értékesítési alaphoz 150,000 K, a rokkant tisztviselők és munkások és hozzátartozók segélyalapjához 100,000 K esatolását és 45,447 K új számlára vitelét javasolja az igazgatóság.

A Magyar ruggyantuárugyár r.-t. 1916-ban az 53,426 K (1915-ben 667,901 K) áthozaton kívül 6,375,867 (5,166,329) K nyers hasznót ért el, amiből a tiszta nyereség 3,976,238 K az előző évi 2,587,928 K-val szemben. Az osztalék 40 K = 20% (tavaly 33 K = 16 1/2%).

A Hydroxygéngyár r.-t. március hó 28-án tartja rendes évi közgyűlést, amelyen 700,000 K alaptőke mellett elért 56,857 K tiszta nyereségelosztás felett fog határozni.

A Korláti bauxitbánya r.-t. most tette közzé mérlegét, amely 7667 K veszteséget tüntet fel. Ezzel szemben azonban a 340,000 K részvénytőke mellett az értékesítési tartalékát 1,912,000 K-ra, az általános tartalékalapot pedig 60,000 K-ra emelte. A pénákészlet és betétek 272,513 K-t tesznek ki.

Balkán Szénkereskedelmi r.-t. (Berlin) bejegyeztette budapesti fiókját (V Dorottya-utca 5). A magyarországi fióktelep képviselői Katschinsky Siegfried és Stern Ede.

Cégjegyzési hír. Az Első Magy. Csavargyár részvénytársaság Schweisiguth Pál Henrik tisztviselőjének cégjegyzési jogosultságát töröltette.

Az erősáramú villamos csupasz vezetékek vörösréz-anyagának bejelentéséről. A m. kir. minisztérium 4247/1916. M. E. sz. rendeletével az erősáramú villamos csupasz vezetékek vörösréz-anyagának bejelentéséről intézkedett.

A beérkezett bejelentéseket a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium átutalta a Műszaki és Elektrotechnikai Hadifém-Bizottsághoz tanulmányozás és javaslattétel céljából. A bizottság kénytelen volt mindenekelőtt megállapítani, hogy számos üzenet bejelentési kötelezettségének nem felelt meg. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megbízásából alakult Műszaki és Elektrotechnikai Hadifém-Bizottság ezután for-

dul mindazokhoz, akik áramot termelnek, áramot szállítanak, vagy áramot fogyasztanak és akiknél csupasz vezetékekbe több mint 20 kgr. vörösréz van beépítve, hogy bejelentési kötelezettségüknek további késedelem nélkül feleljenek meg, mert elmulasztás esetén kihágás esete forogna fenn.

Bejelentőlapokat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bocsát a felek rendelkezésére. A kitöltött bejelentési lapokat a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium ipari műszaki osztályának (Budapest, I., Lánchíd-u. 1-3.) kell beküldeni.

Szállítás. Pírszén. A szegedi kir. törvényszék és ennek területén levő kir. járásbíróság hivatali helyiségeinek fűtéséhez az 1917. évi július 1-től 1918. évi június 30-ig terjedő időben szükséges mintegy 632 q első minőségű darabos és kályha fűtéséhez alkalmas hazai légszuszpírszén szállításának biztosítása végett versenyfegyverrelást irt ki. Az ajánlatok április 16-áig nyújtandók be (19. A/62/1917. El.) a fenti törvényszék elnöki hivatalánál.

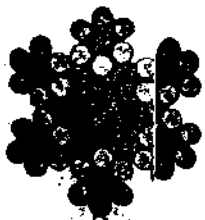
A román petróleumipar köréből. A román hatóságok a petróleumvidék elfoglalása előtt attól a szándéktól voltak vezéreltetve, hogy az ipartelepeket oly állapotba helyezik, mely ugyan meg fogja akadályozni azt, hogy a vidék elfoglalása után a hódító csapatok a forrásokból és üzemberendezésekből hasznót húzzanak, de mindemellett lehetővé teszi majd azt, hogy a békekötés után az okozott károk a lehető legrövidebb időn belül helyre hozassanak. Ezt az elvet szem előtt tartva, azt határozták, hogy a készleteket futóárkokon át szabad térségekre vezetik, hol veszély nélkül fel fogják gyűjtetni. A kutakait ideiglenesen betömik, a nyersolajtermeléshez a villamos erőt szolgáltató vezetékeket leszerelik, a hajtómotorok fontosabb alkatrészeit, valamint a petróleumfinomítók géprészeit magukkal viszik. A román kereskedelmi miniszter rendeletileg meghagyta, hogy az összes alkatrészek a tulajdonosok nevével megjelöltessenek avégből, hogy a felépítés, annak idején, megkönnyíthessék.

A főbb petróleumvidékek múlt évi december hó 2. és 6-ika között kerültek csapataink birtokába. Ezen időpont előtt az utolsó napokban nem respektálták többé a román kereskedelmi miniszter rendeletét, hanem egy angol ezredes vezetése alatt romboló bizottságot létesítettek, mely a román miniszterelnök szóbeli utasítása alapján járt el. A bizottság alapos munkát végzett. A furó tornyokat legnagyobb részt felgyújtotta. A hajtóerőt szolgáltató motorokat összezsuzta. A furólyukakba mindentelő furószerszámot oly módon dobált be, hogy azoknak kiszedése nagyon készséges. A fűtőgyárak legtöbbször a szivattyukat teljesen használhatatlenné tette. A kazánokat vagy üresen fűtötte, vagy pedig benzinnel megtöltve felrobbantotta. A hűtőket és finomító tornyokat mechanikus uton töltötte. Az épületeket felgyújtotta, a tároló tartályok csapjait megnyitotta s a kiömlő folyadékot is felgyújtotta. Ezáltal a tűz visszaesapott a tartályokba és az edényeket használhatatlanná tette. Ez az eljárás általánosan volt nevezhető, kivéte' csak ott fordult elő, hol a rombolással megbízott közegek valamely okból nem jártak el a kapott parancs szerint, ilyen kivételek azonban csak igen csekély számban fordultak elő. A pusztítás nagyságát számszerűleg eddig megállapítani nem lehetett, mert midőn a petróleumvidékek a katonai műveletek körzetéből kikerültek, oly sűrű hóses következett, hogy a vidéket azóta körülbelül másfélméteres hóréteg borítja. A petróleumvidéken mintegy 500 millió lei tőke van befektetve, ennek az összegnek 5 százaléka osztrák és magyar, 40 százaléka német, 40 százaléka holland és amerikai s a maradék 15 százaléka román és egyéb érdekelttség tulajdonát képezi.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötélgyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: — 80-11, 60-12, 90-12, 80-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonitvezetékek, ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦ szerelvények stb. ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

DEUTSCHER BERICHT. INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Vulkan Maschinenfabrika-Aktiengesellschaft. Die überaus günstige Bilanz schliesst nach diversen Abschreibungen mit einem Gewinn von 889.315 K für das Budapestster und einem Gewinn von 1,033.848 K für das Wiener Unternehmen, so dass der Gesamtgewinn im verflossenen Jahr, bei einem Gewinnübertrag von 437.036 K nunmehr 2,130.200 K ergibt. Die Dividende betragt 5%, 1,000.000 K stehen zur Verfügung der Aktionäre. Je 200.000 K wurden dem Beamten- und dem Arbeiterfonds zugewiesen. 100.000 K werden für Kriegsfürsorgezwecke verwendet. Der neue Gewinnvortrag ist mit 164.200 K beziffert. Die auf die V. Kriegsanleihe gezeichneten 4,000.000 K wird das Unternehmen erst in der nächstjährigen Bilanz verrechnen.

Lindener Eisen- und Stahlwerke A. G. in Hannover-Linden. Wie der Geschäftsbericht für 1916 ausführt, war das Ergebnis des Berichtsjahrs günstig. Durch bedeutende Ersparnisse, die in den Arbeitsmethoden der Gesellschaft liegen und durch die immer sorgfältigere Einstellung aller Einrichtungen auf Zwecke des Heeresbedarfs habe die Gesellschaft das Aktienkapital über 13mal umsetzen können; nur dadurch sei es möglich geworden, ein höheres Erträgnis zu erzielen, obgleich sich der procentuale Nutzen gegen das Vorjahr verringert hat. Der Reingewinn stellt sich einschliesslich 496.003 (i. V. 180.969) Mk. Vortrag auf 1,446.794 (988.267) Mk. Daraus sollen, wie schon mitgeteilt, 30% (25%) Dividende gleich 420.000 (350.000) Mk. und ein Bonus von 200 (0) Mk. für jede Aktie, zahlbar in Kriegsaneihen zum Nennwert mit Zinsen vom 1. Januar 1917 an gleich 280.000 Mk. verteilt, 231.595 (124.264) Mk. als Gewinnanteile und Vergütungen verwandt und 515.198 (496.003) Mk. vorgetragen werden. Nach der Vermögensrechnung betragen Wertpapiere 2,680.587 (759.336) Mk., Wechsel 20.792 (35.008) Mk., Waren 789.597 (1,616.975) Mk., Ausstände einschliesslich Bankguthaben 3,884.480 (2,101.556) Mark und andererseits Gläubiger einschliesslich Rücklage für Kriegsgewinnsteuer 3,985.810 (2,008.330) Mk. Im laufenden Geschäftsjahr seien die Werke auf längere Zeit voll beschäftigt.

Auftragsbestand des amerikanischen Stahl-Trusts. Nach dem letzten Ausweis der *United States Steel Corporation* betrug der ihr vorliegende Auftragsbestand zu Ende des Monats Februar 1917 11,577.000 t gegen 11,474.000 t Ende Januar 1917 und 8,569.000 t Ende Februar 1916. Wie sich die vorliegenden Auftragsmengen am Schluss der einzelnen Monate während der drei letzten Jahre stellten, ergibt sich aus der nachfolgenden Übersicht:

	1915	1916	1917
31. Januar	4,249.000 t	7,923.000 t	11,474.000 t
28. Februar	4,345.000 t	8,569.000 t	11,577.000 t
31. März	4,256.000 t	9,331.000 t	—
30. April	4,162.000 t	9,830.000 t	—
31. Mai	4,265.000 t	9,938.000 t	—
30. Juni	4,678.000 t	9,640.000 t	—
31. Juli	4,928.000 t	9,594.000 t	—
31. August	4,908.000 t	9,660.000 t	—
30. September	5,318.000 t	9,523.000 t	—
31. Oktober	6,165.000 t	10,015.000 t	—
30. November	7,189.487 t	11,059.000 t	—
31. Dezember	7,806.000 t	11,547.000 t	—

Der Auftragsbestand hat somit gegen den Vormonat eine Zunahme von 103.000 t erfahren und stellt sich gegen das Vorjahr um 3,008.000 t höher.

Lieferung von Kalisalzen. Nachdem infolge des grossen Wagenmangels beim Kalisyndikat Aufträge für rund 3,5 Millionen Doppelzentner 40 pcent. Kalidüngesalze sich angesammelt hatten, ist das Syndikat nun gezwungen, die Annahme von Aufträgen in dieser Salzsorte bis auf weiteres zu sperren. Auch in Kainit-Hartsalz ist ein Rückstand von rund 3 Millionen Doppelzentnern vorhanden. Da jedoch die Gestellung einer grossen Anzahl von Sonderzügen versprochen ist, sieht das Syndikat von einer Auftragsperrung ab, weist aber darauf hin, dass neue Aufträge aus dem östlichen und mittleren Deutschland vor Anfang April keine Aussicht auf Erledigung haben, während die nach Süddeutschland und dem Westen liefernden Werke nicht ganz so stark in Anspruch genommen sind. Um die diesmal besonders wichtige Düngung der Kartoffeläcker zu sichern, hat das Syndikat die Inlandspreise für schwefelsaure Kali-

Sulfate auf die Hälfte der gegenwärtigen Auslandspreise ermässigt, und zwar mit 48 bis 51 pcent. Reinkali auf 18.24 bis 19.38 Mk. für den Doppelzentner, mit 52 bis 54 pcent. Reinkali auf 20.59 bis 21.38 Mk. und für schwefelsaure Kalimagnesia mit 26 bis 29 pcent. Reinkali auf 9.10 bis 10.15 Mk. für den Doppelzentner.

Ostermann & Flus köln-richtli cég,
mint a 61028. számú és

„CSŐHEGESZTŐ GÉP“

című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyakorlatbavétele céljából magyar gyárosokkal összekötötést keres. Hajlandó a szabadalmat teljesen eladni, esetleg arra gyártási engedélyeket adni. — Bővebb felvilágosítás nyerhető

Dr. Wirkmann József és Bévezsi Róbert hites szabadalmi ügyvivők irodájában Budapest, VII., Erzsébet-körut 28.

**A Felsőmagyarországi bányá és kohómű r.-t.
XXVII. évi rendes közgyűlését**
f. évi március hó 31-én, délután 1 órakor
központi irodájában (V., Mérleg-utca 3. sz.) tartja
meg, melyhez a t. részvényesek meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek, valamint az 1916. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és a nyereség hovatfordítása iránti határozat.

2. A felmontvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.

3. A felügyelő-bizottság 1917. évi járulékeinak megállapítása.

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen személyesen, vagy meghatalmazott által résztvenni kívánnak, felkértenek, hogy részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt

Budapestben a *Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál*,

Bécsben a *K. k. priv. österr. Länderbanknál* legkésőbb f. évi március 28 ig letenni sziveskedjenek.

Minden egyes letéteményezett részvény a közgyűlésen egy szavazattal bír.

A letett részvényekről elismervény és a közgyűlésen való részvételhez igazolási jegy szolgáltat ki.

Budapestben, 1917 március havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik)

Billenthető
olvasztó-tégelyt,
100 kg. befogadó-képességgel,
koksztüzelésre, fújtatóval, ♦♦
megvételre keresek.

Ajánlatok: Fonó, Budapest,
V., Rudolf-tér 6. intézendők.